

мови, над забезпеченням її чистоти. Якщо така праця відбуватиметься тепер, то нічого шкідливого в контактах між мовами не буде і вони можуть іти тільки на користь.

Підсумовуючи, скажемо, що відродження пуризму на Україні, здорове явище. Цей пуризм не мусить бути сліпим і агресивним. Нема потреби повертатись до позицій Тимченка і Смеречинського.

Писарська Н.В.
НТУ «ХП»

ВЕЛЕСОВА КНИГА

Велесова книга є дуже цікавою, оскільки навколо неї і зараз точиться багато суперечок. Спочатку її вважали унікальною історико-літературною пам'яткою, навіть вивчали у школі, зараз доведено, що Велесова книга є підробкою, проте її сьогодні вона цікавить багатьох науковців.

Джерелом усіх відомих варіантів тексту є історик-аматор Юрій Миролюбов, який стверджував, що оригіналом були дерев'яні дощечки, знайдені у 1919 році на Харківщині художником Федором Ізенбеком і втрачені під час другої світової війни.

Наукова спільнота спеціалістів у галузі слов'янської філології та історії вважає Велесову книгу безумовною пізньою підробкою, а мову тексту – вигаданою дилетантами. Незважаючи на це, окремі науковці та численні ентузіасти обстоюють його давньослов'янське походження. Деякі неоязичники – рідновіри розглядають Велесову книгу як священне писання слов'ян, проте інші це заперечують.

Згідно з розповідями Юрія Миролюбова Велесову книгу було знайдено 1919-го року полковником Добровольчої армії Алі Ізенбеком у розгромленій поміщицькій садибі у селі Великий Бурлук на Харківщині. Текст Велесової книги був вишкрябаний шилом чи випалений на березових (за іншими даними дубових) дощечках розміром 38 на 22 см, товщиною до 1 см, після чого покриті лаком чи маслом та нанизані на ремінець. У 1925 Ізенбек оселився у Брюсселі, де познайомився з Юрієм Петровичем Миролюбовим – білоемігрантом з України. За освітою Миролюбов був інженером-хіміком, але дуже цікавився слов'янськими старо-

житностями. Подальша доля Велесової книги тісно пов'язана саме з цією постаттю.

З 1925 р. по 1939 р. Миролюбов намагався реставрувати дощечки, переписувати їх, розшифровувати і фотографувати. Ізенбек не дозволяв виносити дощечки зі свого приміщення та відхилив пропозиції бельгійських вчених, які хотіли зайнятися вивченням дощечок. Миролюбову вдалося переписати більшу частину і зберегти достатньо чітке зображення однієї з табличок і ще кілька (до шести) менш чітких. Якісне фото було зроблено лише з 16-ї дощечки, яка й дала назву книзі (текст цієї дощечки починається словами: «Влес книгу сію»). Під час Другої світової війни, у 1940 р. у Брюссель прийшли німці, а у серпні 1941 р. Ізенбек помирає, і таблички безслідно зникають.

У 1954–59 рр. частину Велесової книги було опубліковано в журналі «Жар-птица» у Сан-Франциско. Редактор журналу А. А. Куренков отримав тексти Велесова книга від Миролюбова. Після цього дослідженням книги почав займатись М. Ф. Скрипник, який також отримав копії переписаних Миролюбовим текстів. Він опублікував тексти Велесової книги у Канаді у 70-х роках ХХ ст. Саме це видання Скрипника вважається найбільш повним та точним.

Плига А. О.
НТУ «ХП»

АРЕАЛЬНІ ФРАЗЕОЛОГІЗМИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

У кожному говорі (ареалі), крім літературних, функціонують регіональні фразеологічні одиниці (ФО), не зафіксовані загальнономовними словниками, або видозмінені загальнонародні чи з локальними значеннево-формальними ознаками їх вираження. Вони фіксувалися, документувалися й частково розглядалися ще у ХІХ – на поч. ХХ ст. у працях О. Потебні, К. Зіновієва, М. Номиса, Б. Грінченка, П. Чубинського, М. Сумцова та ін., проте найчастіше подавалися «єдиним потоком» з лексикою або пареміями. Особливе місце у вивченні місцевих виразів займає стаття Б. Ларіна «Про народну фразеологію» (1959). Під «народною фразеологією» учений розуміє ту частину фразеології національної мови, «яка і створюється, і живе в мові народних мас». Автор коментує семантику, внутрішню форму й компонентний склад багатьох ФО, зок-